

Plan Aksyon pou Tè Agrikòl Massachusetts

Rapò Pwogrè 2024 Konsantrasyon Anyèl – Kòmanse Travay

Dènye amannman: 19/12/2024. Avèk koreksyon: 02/01/2025.

Pou Plis Enfòmasyon
Paj Wèb Plan Aksyon pou Tè Agrikòl
www.mass.gov/farmland-action-plan

Pou Kesyon, Tanpri Kontakte:
Kowòdonatè Plan Aksyon pou Tè Agrikòl
Katharine Otto, MDAR
katharine.s.otto@mass.gov 413-544-2400

Kontni

Entwodiksyon	2
Apèsi sou Plan an	3
Poukisa Plan an enpòtan?	4
Mizajou Done yo	5
Aplikasyon Plan an	6
Kiyès k ap aplike Plan an?	6
Matris aplikasyon an.....	6
Ki jan yon travay ka aplike?	6
Ki jan mwen ka patisipe?	7
Pwen Enpòtan pou 2024 – 2025	8
Pwen Enpòtan 1 – Anboche Kowòdonatè Plan Aksyon sou Tè Agrikòl.....	9
Pwen Enpòtan 2 – Pwofite finansman federal	10
Pwen Enpòtan 3 – Bati kapasite antite yo pou pwoteje tè	11
Pwen Enpòtan 4 – Ogmante aplikasyon pou pwogram pwoteksyon	12
Pwen Enpòtan 5– Priyorize pwoteksyon tout fèm yo	13
Pwen Enpòtan 6– Pwogram lisans tè Leta ak minisipal	14
Pwen Enpòtan 7 – Elaji edikasyon ak asistans teknik pou transfè ak siksesyon tè agrikòl	15
Pwen Enpòtan 8 – Ogmante itilizasyon tè piblik pa Kiltivatè Istorikman Sou-Sèvi yo	16
Pwen Enpòtan 9 – Aksè kiltivatè yo nan sibvansyon ak finansman	17

Pwen Enpòtan 10 – Elve vwa kiltivatè BIPOC ak lòt kiltivatè istorikman sou-sèvi nan aplikasyon an.....	18
Lòt Aksyon ak Pwochen Etap	19
Apendis A – Abrevyasyon	20
Apendis B – Definisyon.....	21
Apendis C – Konsènan matris la.....	22

Entwodiksyon

Nan mwa desanm 2023, Plan Aksyon pou Tè Agrikòl Massachusetts te pibliye, e aplikasyon an te deja kòmanse.

Yon premye bouyon pou aplikasyon

Premye rapò pwogrè sa a gen pou objektif pataje mizajou sou premye etap yo pou mete Plan an ann aplikasyon. Li reflete premye konvèsasyon yo ak patnè potansyèl ki ka dirije oswa ede nan aplikasyon travay yo nan Plan an. Pwochen etap yo ap pataje pou patnè potansyèl ak moun ki enterese yo ka wè kijan tout bagay kole, epi apre sa, kòmanse diskite.

Lòt Plan ak Estrateji

Plan Aksyon pou Tè Agrikòl la fè pati yon seri plan ak estrateji ki te pibliye ant fen ane 2010 yo ak kòmansman ane 2020 yo. Gen sipèpozisyon ant plan sa yo, ansanm ak domèn espesyalizasyon. Nan kèk ka, Plan Aksyon pou Tè Agrikòl la pa kouvri yon sijè an detay – olye de sa, li konte sou yon lòt Plan ki antre nan plis detay. Sa ki annapre yo se kèk plan ki ka itil pou referans:

- [Plan Aksyon pou Manje Lokal Massachusetts \(2015\)](#)
- [Estrateji Jistis Anviwònman MDAR \(EJ\) \(2024\)](#)
- [Inisyativ Tè Rezilyan \(2023\)](#)
- [Plan ResilientMass \(2023\)](#)
- [Plan Aksyon pou Tè ki An Sante Massachusetts \(2023\)](#)
- [Plan Enèji Pwòp ak Klima Massachusetts pou 2025 ak 2030](#)

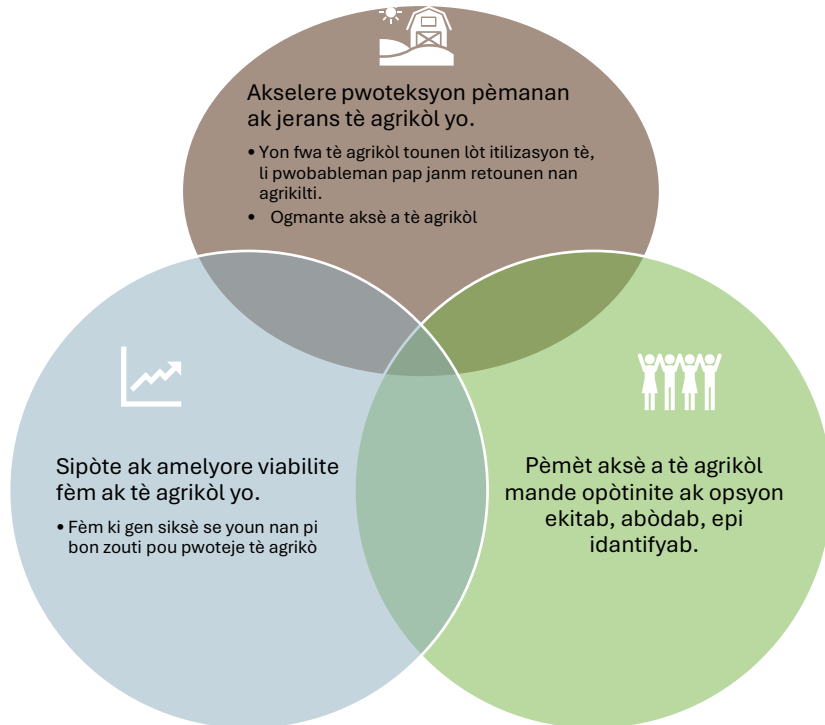
Aplikasyon Plan Aksyon pou Tè Agrikòl la ap fèt an konsiltasyon ak ann amoni ak travay jistis anviwònman ak ekite MDAR ap mennen an.

Apèsi sou Plan an

Plan Aksyon pou Tè Agrikòl Massachusetts 2023-2050 a se yon inisyativ estratejik alontèm ki finanse epi kowòdone pa Leta, ki gen entansyon adrese bezwen ak objektif Commonwealth la anrapò ak tè agrikòl. Li te pibliye an desanm 2023.

Ki objektif Plan an?

Plan an gen twa (3) gwo objektif ki sipèpoze youn ak lòt: Pwoteksyon tè agrikòl, Aksè a tè, ak Viabilite fèm yo.

There is also a section for “all goals” – for strategies, actions and tasks that address all goals almost equally.

Ki estrateji Plan an?

Pwoteksyon

- A. Pwoteje tè agrikòl pou tout tan atravè acha restriksyon agrikòl
- B. Devlope ak aplike lòt zouti pou evite pèt tè agrikòl epi kenbe tè agrikòl.
- C. Priyore pwoteksyon tout fèm yo.
- D. Fòmalize ak entegre pwosesis desizyon yo konsènan pwoteksyon tè agrikòl.

Aksè

- A. Rann plis tè disponib pou agrikilti.
- B. Sipòte transfè ak siksesyon fèm nan fason ki amelyore aksè a tè agrikòl.
- C. Priyore aksè ogmante pou kiltivatè BIPOC ak kiltivatè istorikman sou-sèvi nan tout pwogram ak politik aksè a tè agrikòl.
- D. Sipòte ak elaji rezo founisè sèvis yo pou satisfè bezwen tout kiltivatè ak kiltivatè potansyèl yo.

Viabilite

- A. Asire ke lwa, règleman, pwogram, ak envestisman sipòte viabilite fèm yo.
- B. Devlope pratik rezilians ak dirabilite nan fèm yo.
- C. Ogmante itilizasyon sèvis, pwogram, ak lòt resous pa kiltivatè yo.

Tout Objektif

- A. Aplike Plan Aksyon pou Tè Agrikòl Massachusetts la.
- B. Bati sipò piblik pou agrikilti ak pou pwoteksyon, aksè ak viabilite tè agrikòl.

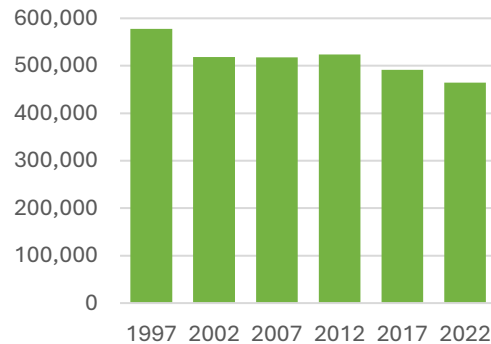
Poukisa Plan an enpòtan?

N ap pèdi tè agrikòl vit.

Between Ant 1997 ak 2022, Massachusetts te pèdi 113,000 akr

(Resansman Agrikòl 2022). Sa se anviwon 3.7 fwa gwo sifas tè Boston oswa 1.8 fwa gwo sifas Martha's Vineyard.

Tè an akr nan agrikilti

Konfòmman ak rapò

"Farms Under Threat 2040" American Farmland Trust la, ant 2016 ak 2040, si pa gen plis envestisman ak chanjman politik, Massachusetts prevwa pèdi:

Fèm ak tè agrikòl enpòtan pou Massachusetts.

Sou bò dwat la gen kèk nan rezon ki fè fèm ak tè agrikòl yo te rekonèt kòm enpòtan nan Plan Aksyon pou Tè Agrikòl la, e gen anpil lòt rezon moun pataje atravè tout Massachusetts.

Kriz pou agrikilti

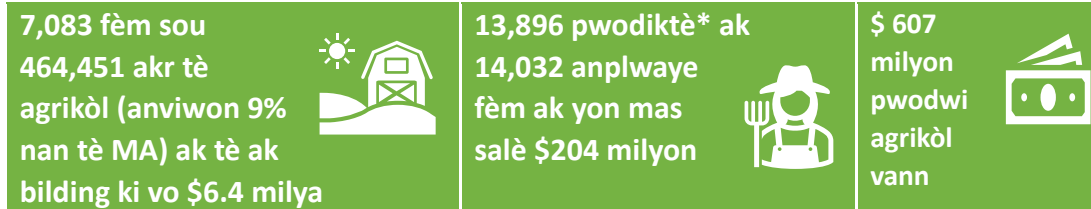
Massachusetts ap fè fas ak plizyè defi an menm tan, sa ki mennen nan yon kriz pou agrikilti.

Tè ak klima	Ekonomi	Moun ak sistèm
- Pri tè yo ap monte anpil. - Pèdi tè akòz lòt itilizasyon tè k ap fè konpetisyon. - Chanjman klimatik ap agrave enpak move tan ekstrèm yo.	- Ekonomi sistèm manje a favorize fèm ki pi gwo echèl nan lòt zòn. - Gwo depans pwodiksyon yo pi wo pase valè machandiz ki pwodui yo.	- Popilasyon kiltivatè a ap vyeyi e yo konprann ke anpil pa gen yon plan pou apre yo fin kite travay la. - Mank yon plan konplè pou itilizasyon tè nan tout eta a ak objektif klè pou pwoteksyon tè agrikòl. - Inegalite istorik ak aktyèl nan aksè a tè agrikòl.

Mizajou Done yo

Anplis done ki te pataje nan MFAP la, nan kòmansman ane 2024, rezilta Resansman Agrikòl 2022 la te pibliye. Sa ki annapre yo se yon rezime kèk nan tandans ak estatistik kle pou Massachusetts.

Fèm nou yo se yon pati enpòtan nan ekonomi an.

* Yon "pwodiktè" se yon moun ki enplike nan pran desizyon pou operasyon fèm nan.

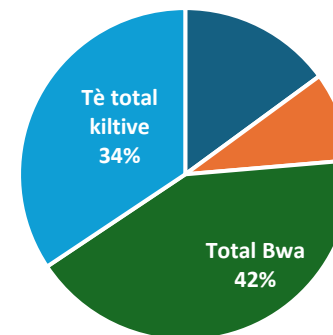
Pri Pwodiksyon Depase Valè Mache

Akòz gwo pri matyè premyè, pri mwayèn pwodiksyon pi wo pase valè machandiz yo pwodwi. An 2022, fèm yo te touche 95 santim pou chak dola yo te depanse nan pwodiksyon lè yo te vann rekòt yo.

Kiltivatè nou yo ap Vyeyi

40% nan pwodiktè Massachusetts yo te gen 65 an oswa plis an 2022. Li konprann ke anpil fèm pa gen plan an plas pou pwochen jenerasyon an kontinye operasyon fèm yo.

Tè Itilize an 2022

Tè nan bilding,
enstalasyon, elatriye
15%

Lèt patiraj pèmanan ak
savann 9%

Ou ka jwenn done sa yo nan

Resansman Agrikòl 2022 ak sa ki pi bonè yo. Espesyalman, gade nan **Tablo 1, 2, 4, 5, 8 ak 52 pou Massachusetts.**

www.nass.usda.gov/Publications/AgCensus/2022/Full_Report/Volume_1_Chapter_1_State_Level/Massachusetts/

Aplikasyon Plan an

Ki moun k ap aplike Plan an?

Sa a se yon Plan pou Commonwealth Massachusetts. Li ap aplike atravè aksyon kolektif anpil patnè.

- **MDAR** is ap pwomote, kontwole, epi fasilite aplikasyon Plan an, pandan l ap bati sou pwogram ak inisyativ ki egziste deja
- Li se yon pati entegral nan inisyativ Commonwealth la pou klima ak resous natirèl lòt ajans leta ap aplike.
- **Patnè ekstèn** k ap travay sou aplikasyon an gen ladan òganizasyon san bi likratif, minisipalite, RPA, "land trusts", ajans federal, enstitisyon edikasyonèl, antite prive ak lòt ankò.
- Plan an idantifye tou opòtinite pou lejislati a pran desizyon politik ak fiskal pou sipòte objektif tè agrikòl yo.

Men definisyon moun oswa gwoup nou fè referans a nan matris aplikasyon an ak nan lòt pati rapò sa a:

- **Patnè** –Sa a se nenpòt moun oswa gwoup k ap ede nan aplikasyon Plan an.
- **Lidè aplikatè**—Patnè ki se fòs motè dèyè e chanpyon nan dirije aplikasyon yon aksyon oswa yon travay. Yo souvan gen ekspètiz nan domèn sijè a.
- **Lòt aplikatè potansyèl**—Lòt patnè ki kapab kle pou aplike yon aksyon oswa yon travay. Lis sa a pa gen ladan tout moun ki ka enplike, men li konsantre sou patnè kle ki gen ekspètiz oswa enfòmasyon ki ka enfluyans aplikasyon an.
- **Lòt antite ak moun ki entereseki** ka gen enfòmasyon itil pou pataje pou enfòme travay la, ki ka fè pati solisyon an, oswa ki enterese nan rezilta travay la.

Matris Aplikasyon an

Matris aplikasyon MFAP la genyen tout objektif, estrateji, aksyon, objektif aplikasyon, ak travay ki soti nan Plan 2023 la.

Matris la reprezante yon revizyon atik ki soti nan Plan an nan yon efò pou:

- Idantifye yon delè potansyèl pou aplikasyon
- Idantifye lidè ak lòt aplikatè potansyèl yo
- Klarifye langaj pou asire yon konpreyansyon klè sou chak atik
- Verifye si gen lòt travay ki nesesè pou ede nan aplikasyon aksyon yo

Nou antisipe kèk amelyorasyon adisyonèl ap genyen jiska 2025. Apati 2026, matris la ap kontinye evolye pou reflete pwogrè aplikasyon an, men nan yon rit pi dousman. Matris la se yon dokiman vivan ki swiv sa patnè yo te fè ak sa patnè yo planifye pou fè.

Pou plis enfòmasyon sou matris la ak kijan pou itilize li, tanpri gade Apendis C. Premye vèsyon matris la ap pibliye sou entènèt nan kòmansman ane 2025.

Kijan yon travay ka aplike?

Tou depan de lidè aplikatè a ak paramèt travay espesifik la, yon travay ka aplike nan plizyè fason.

Pafwa yon travay deklare ak yon pwoblèm ak yon solisyon, kidonk gen yon langaj klè pou gide sa ki dwe fèt. Nan lòt ka, kèk diskisyon ka bezwen fèt pou pi byen defini pwoblèm nan ak/oswa solisyon an anvan yon travay ka rafine epi aplike. Nan kèk ka, travay adisyonèl patnè yo ap antreprann ka ajoute anba yon aksyon si yo kontribye plis nan aplikasyon an.

Sometimes a task can be accomplished through the work of just a few partners. In other cases a task may need input from a wide variety of people to define the problem and/or solution before proceeding to implement the task, and/or a wide range of partners to implement the task together.

Pandan konvèsasyon yo nan 2024, patnè yo ak lòt moun ki enterese te siyale kèk travay ki ka bezwen plis rafinman oswa opinyon anvan yo kòmanse aplikasyon an.

Bilten imel Plan Aksyon pou Tè Agrikòl la se fason prensipal moun yo ka aprann sou opòtinite pou yo patisipe pandan aplikasyon travay yo ap pwogrese.

Kijan mwen ka patisipe?

Tanpri kontakte Katharine Otto, Kowòdonatè Plan Aksyon pou Tè Agrikòl, si ou ta renmen patisipe nan aplikasyon nenpòt aksyon oswa travay MFAP la. Aplikasyon an fèk kòmanse e li esansyèl pou siksè Plan an pou tout kominote ak patnè yo patisipe nan fè l tounen yon reyalite.

Aksyon enpòtan pou 2024 – 2025

Seksyon sa a bay yon apèsi rapid sou kèk nan travay resan patnè Plan Aksyon pou Tè Agrikòl yo ki te deja gen yon elan ak sa ki planifye pou ane k ap vini an.

Ak plis pase 400 atik nan MFAP la, li pa fasil pou bay priorite ki aksyon ak travay ki ta dwe fèt an premye! Konsantre 2024 la se te pou jwenn yon konpreyansyon sou ki aksyon ak travay ki te deja gen elan ak sa ki te ka kòmanse nan pwochen ane a.

Pou pifò travay, matris la idantifye moun ki responsab prensipal yo ki se chanpyon ki mennen travay la. Nan kèk ka, patnè yo te deja ap fè travay sou sijè sa a ak priorite pwòp òganizasyon yo te aliyen ak Plan an.

Depi 2025, patnè yo ap kòmanse aplike lòt aksyon ak travay.

Aksyon enpòtan 2024-2025 yo se jis yon seleksyon aksyon ak travay k ap fèt. Pou 2026, nou espere aksyon enpòtan yo ap pi byen reflekte opinyon tout patnè ak moun ki enterese yo. Tanpri gade paj "Pwochen Etap" pou plis enfòmasyon.

Who will benefit from implementation?

Plan Aksyon pou Tè Agrikòl la rekòmande estrateji pou adrese defi ijans kiltivatè ki egziste deja, nouvo kiltivatè, ak kiltivatè ki istorikman sou-sèvi yo ap fè fas.

Plan an rekonèt nesite pou aksè ekite a tout pwogram, politik, envestisman ak aksyon pou tout kiltivatè.

Lè yo t ap ekri MFAP la, otè yo te vize reflekte opinyon kominote a lè yo t ap note ki gwoup travay espesifik yo fèt pou sipòte – tankou kiltivatè BIPOC, kiltivatè ki fèk kòmanse, kiltivatè ki gen ti pawo, ak kiltivatè imigran. Nan anpil ka, rekòmandasyon ki soulve nan

diskisyon gwoup yo ta gen yon enpak pi laj, ki t ap ede tout kiltivatè, kèlkeswa sityasyon ak istwa yo.

Nou konnen gen plizyè fason diferan pou fè referans a moun, ak definisyon ki sipèpoze – pa egzanp kiltivatè BIPOC, moun sosyalman defavorize, ak kiltivatè ki istorikman sou-sèvi. Langaj nan matris la koresponn ak Plan Aksyon pou Tè Agrikòl la ki te pibliye, sof si te gen yon rezon espesifik pou rafine langaj la. Tanpri gade apendis abrevyasyon ak definisyon yo pou plis enfòmasyon.

Isi ou konnen kominote oswa gwoup ki pa reprezante byen oswa si ou ta renmen sijere yon lòt langaj, tanpri kontakte Katharine Otto.

Ki opòtinite ak baryè pou aplikasyon an?

Gen opòtinite ak baryè pou aplike pifò nan travay yo dekri nan Plan an – genyen ki deja konnen e gen lòt ki pa konnen. Nou pral eksplòre sa yo plis lè travay sou aktivite ak travay espesifik yo kòmanse.

Kisa k ap fèt?

Fiti vèsyon rapò sa a ak matris la ap pataje plis enfòmasyon sou sa k ap fèt oswa sa ki deja fèt, lè li vin disponib.

Pwen Enpòtan 1 – Anboche Kowòdonatè Plan Aksyon pou Tè Agrikòl

Which Nan ki objektif ak estrateji sa kontribye?

Tout twa objektif yo (Pwoteksyon, Aksè, ak Viabilite)

Poukisa sa enpòtan?

Plan an dekri anpil travay ak plizyè nouvo inisyativ. Yon kowòdonatè devwe ka kowòdone efò yo epi ede nan aplikasyon an.

Ki travay enpòtan k ap fèt, oswa ki pral fèt byento?

Avèk finansman lejislati a ak administrasyon Healey-Driscoll la, nan Desanm 2023, MDAR te pibliye yon anons travay pou pozisyon Kowòdonatè Plan Aksyon pou Tè Agrikòl la. Katharine Otto te kòmanse kòm Kowòdonatè an Fevriye 2024.

Wòl Kowòdonatè a konsantre sou divès travay pou sipòte aplikasyon Plan an:

- Kreye yon plan pou angaje ak patnè yo pou bati sipò, ogmante konsyantizasyon, epi ankouraje yon sans pwopriyetè Plan an.
- Fasilitasyon kominikasyon, kolaborasyon, ak kowòdinasyon ant patnè yo.
- Monitò ak swiv pwogrè inisyativ yo, idantifye defi potansyèl yo, epi pwopoze solisyon pou asire aplikasyon an reyisi.
- Devlope materyèl kominikasyon ak pwomosyon pou pataje enfòmasyon sou Plan an ak pwogrè ansanm ak akonplisman li yo.
- Revize Plan an kontinyèlman pou asire li ap adrese bezwen, nouvo pwoblèm, ak defi ki ka parèt nan sektè agrikòl la.

Oukapab aprann plis lè w kontakte Katharine:

Katharine.s.otto@mass.gov 413-544-2400

Pwen Enpòtan 2 – Pwofite Finansman Federal

Tèks konplè – Pwofite maksimòm finansman federal ki disponib (Aksyon I.A.3)

Nan ki objektif ak estrateji sa kontribye?

- Objektif I: Akselere pwoteksyon pèmanan ak jesyon tè agrikòl.
- Estrateji I.A: Pwoteje tè agrikòl pou tout tan atravè acha restriksyon agrikòl.

Poukisa sa enpòtan?

Fon federal atravè Sèvis Konsèvasyon Resous Natirèl (NRCS) USDA a ka kouvri jiska 50% nan pri yon dwa pasaj pou tè agrikòl. Alokasyon finansman federal pou yon eta baze an pati sou konbyen finansman ki te itilize nan ane anvan yo. Itilize plis fon federal montre yon bezwen pou yo ka alokasyon plis finansman nan ane k ap vini yo. Itilize plis finansman federal diminye kantite fon leta ak lokal ki nesèsè.

Men travay enpòtan k ap fèt, oswa ki pral fèt byento:

1010	Amelyore efò pou satisfè kritè NRCS yo, sa ki pral ogmante resous federal ki disponib nan ACEP-ALE.
1015	Travay ak NRCS pou pèmèt itilizasyon plan ak politik eta yo kòm lòt chemen pou elijibilite pou ACEP-ALE.
1020	Kontinye aplike ak sipòte pwogram American Farmland Trust la pou ede minisipalite yo idantifye tè ki enpòtan lokalman epi ankouraje vil yo fè petisyon NRCS pou klasifikasyon tè agrikòl ki gen enpòtans lokal (FLI).
1021	Ansèye minisipalite yo sou kapasite pou yo klase tè agrikòl ki gen enpòtans lokal san yo pa konplete yon plan tè agrikòl konplè, epi devlope mekanis pou ankouraje yo fè sa, sa ki ka reyalize lè yo idantifye tè ki enpòtan lokalman pou pwodiksyon rekòt.

1419	Fòmalize yon pwosesis pou mete tè FLI nan kritè klasman pou pwojè APR yo, ki gen ladan kreyasyon direktiv ekri pou anplwaye MDAR ak manm piblik la konprann kijan tè FLI yo trete sou aplikasyon APR yo.
------	--

Ki kote mwen ka aprann plis?

- Pwogram APR www.mass.gov/agricultural-preservation-restriction-apr-program
- Eligibilite Tè ACEP-ALE: Pwojè ki Pwomote yon Politik Eta oswa Lokal. Webinar [AFT ak NRCS 25/04/2024](https://aft-nrcs.org/2024/04/25/)
- Deziyasyon Tè Agrikòl ki Gen Enpòtans Lokal (FLI) <https://farmlandinfo.org/publications/designating-farmland-of-local-importance-in-massachusetts/>
- Pwogram Dwa Pòtaj Agrikòl NRCS (ACEP) www.nrcs.usda.gov/programs-initiatives/acep-agricultural-conservation-easement-program/massachusetts/agricultural

Pwen Enpòtan 3 – Bati kapasite antite yo pou pwoteje tè

Tèks konplè – Asire ke entèkansyon pou anpeche konvèsyon yo disponib fasilman e rapidman (Aksyon I.A.5) epi Bati kapasite ajans leta yo, òganizasyon pwoteksyon tè yo, minisipalite yo, ak lòt antite pou pwoteje tè (Aksyon I.A.6)

Nan ki objektif ak estrateji sa kontribye?

- Objektif I: Akselere pwoteksyon pèmanan ak jesyon tè agrikòl.
- Estrateji I.A: Pwoteje tè agrikòl pou tout tan atravè acha restriksyon agrikòl.

Poukisa sa enpòtan?

Anpil gwoup ka pwoteje tè agrikòl. Bati kapasite ajans leta yo, òganizasyon pwoteksyon tè yo, minisipalite yo ak lòt antite yo ap vle di plis anplwaye yo kapab travay sou epi finalize akò pou pwoteje tè.

Ki travay enpòtan k ap fèt, oswa ki pral fèt byento?

Aksyon I.A.5. Asire ke entèkansyon pou anpeche konvèsyon yo disponib fasilman e rapidman.

1042	Etabli otorite pou MDAR achte epi kenbe tè.
------	---

Aksyon I.A.6. Bati kapasite ajans leta yo, òganizasyon pwoteksyon tè yo, minisipalite yo, ak lòt antite pou pwoteje tè.

1096	Ann eksplòre kreyasyon yon pwogram sibvansyon ki finanse pa leta pou bay resous òganizasyon pwoteksyon tè yo (land trusts), minisipalite yo, ak lòt antite pou achte, kenbe, epi jere restriksyon agrikòl (APRs) ak restriksyon konsèvasyon (CRs) ki pèmèt agrikilti.
------	---

1049	Ansèye òganizasyon pwoteksyon tè yo ak minisipalite yo sou disponiblite pwogram NRCS ACEP-ALE pou APR prive yo.
1056	Ansèye minisipalite yo ak òganizasyon san bi likratif yo sou Opsyon pou Achte Tè nan Valè Agrikòl (OPAV) kòm yon egzanp yon zouti ki ta ka enkòpore nan CR piblik ak prive ak APR, e ke langaj nan APR leta yo ka sèvi kòm yon modèl.

Ki kote mwen ka aprann plis?

- Pwoteksyon Tè Agrikòl nan Massachusetts Apèsi pou Kowalisyon Òganizasyon Pwoteksyon Tè Massachusetts yo bay pa AFT ak NRCS – www.youtube.com/watch?v=3lQrQ9ntorY
- Opsyon pou Achte nan Valè Agrikòl (OPAV) ak Dwa Premye Refi (ROFR) - www.mass.gov/info-details/apr-change-of-ownership

Pwen Enpòtan 4 – Ogmante Aplikasyon pou Pwogram Pwoteksyon yo

Tèks konplè – Ogmante kantite aplikasyon pou pwogram pwoteksyon APR, ALE, ak non-ALE yo. (Aksyon I.A.7)

Nan ki objektif ak estrateji sa kontribye?

- Objektif I: Akselere pwoteksyon pèmanan ak jesyon tè agrikòl.
- Estrateji I.A: Pwoteje tè agrikòl pou tout tan atravè acha restriksyon agrikòl.

Poukisa sa enpòtan?

Pou chak fèm, ka gen diferan bezwen pou pwopriyetè tè a ak òganizasyon ki enplike nan pwoteje tè pou agrikilti – kidonk li enpòtan pou jwenn sous finansman ak mekanis ki gen karakteristik ki koresponn ak bezwen sa yo. Li enpòtan pou konprann epi kominike enfòmasyon sou mekanis tankou dwa pasaj konsèvasyon agrikòl kout tè ak pèmanan; inisyativ achte/vann/pwoteje; sibvansyon gouvènman leta ak lokal; pwogram federal tankou Pwogram Dwa Pòtaj Agrikòl (ACEP); kredi taks; ak òganizasyon prive pwoteksyon tè, souvan k ap itilize finansman ki soti nan fondasyon ak donasyon.

Men travay enpòtan k ap fèt, oswa ki pral fèt byento:

1071	Kontinye regilyèman revize ak ajiste plafon pri acha pou chak akr APR la, sa ki ka gen ladan eliminasyon si prèv sijere ke li reprezante yon gwo obstak pou patisipasyon.
1074	Devlope pwosesis pou ede rann tranzisyon an pi fasil soti nan pwoteksyon kout tè nan pwoteksyon pèmanan fèm yo pou kiltivatè ki enterese yo, ki gen ladan angajman kout tè Pwogram Amelyorasyon Viabilite Fèm (FVEP).
1075	Rann pi efikas ak akselere pwosesis aplikasyon ak fèm APR yo.

1078	Retounen nan vòt kontinyèl pandan tout ane a ansanm ak aplikasyon kontinyèl yo olye ke yon sèl dat limit pou youn nan de yo.
------	--

Ki kote mwen ka aprann plis?

- Pwogram Restriksyon pou Prezèvasyon Agrikòl (APR) - www.mass.gov/orgs/agricultural-preservation-restriction-apr-program
- Fèy Nòt Pwojè APR - www.mass.gov/info-details/agricultural-lands-preservation-committee-alpc
- Pwogram Dwa Pòtaj Konsèvasyon Agrikòl – Massachusetts NRCS - www.nrcs.usda.gov/programs-initiatives/acep-agricultural-conservation-easement-program epi <https://farmlandinfo.org/acep-ale-for-landowners/>
- Resous pou Pwopriyetè Tè yo - <https://massland.org/resources/landowner-resource-library>
- Deside avni tè mwen an - <https://masswoods.org/legacy>

Pwen Enpòtan 5 – Priyore Pwoteksyon Tout Fèm yo

Tèks konplè – Priyore pwoteksyon tout fèm yo (Estrateji I.C)

Nan ki objektif sa kontribye?

- Objektif I: Akselere pwoteksyon pèmanan ak jeson tè agrikòl.

Poukisa sa enpòtan?

Apwòch fèm antye a chache pwoteje tè agrikòl epi li ka gen ladan tou lojman fanmi fèmye ak travayè fèm, enfrastrikti, bwa, abita bèt sovaj ak lòt itilizasyon. Gen plizyè avantaj ak apwòch sa a, ki gen ladan sipòte viabilite alontèm operasyon agrikòl yo, sipòte rezilyans klima, epi rekonèt sèvis ekosistèm yo.

Ki travay enpòtan k ap fèt, oswa ki pral fèt byento?

Aksyon I.C.3. Eksplòre revizyon nan apwòch Pwogram APR la pou enkli konsèvasyon fèm antye jan sa gen rapò ak tout seri antite ak operasyon fèm yo, ki gen ladan bwa ak lòt kalite tè ak itilizasyon.

1134	Devlope politik ak pratik pou tout fèm ki rekonèt enpòtans tè ki asosye yo (nan forè, marekaj, kò dlo, elatriye) ak itilizasyon (bwa pou chofe, irigasyon, lojman, pwoteksyon kont itilizasyon rezidansyèl oswa komèsyal ki antoure, elatriye) pou rekòt ak patiraj yon fèm epi enkli sa yo nan pwoteksyon ak sipò fèm ak tè agrikòl.
------	---

Aksyon I.C.5. Eksplòre kijan lòt pwogram federal ak leta ka itilize plis toujou pou ede nan finansman pwoteksyon tout fèm yo.

1142	Eksplòre kijan lòt pwogram federal tankou aspè Dwa Pòtaj Rezèv Marekaj Pwogram Dwa Pòtaj Konsèvasyon Agrikòl (ACEP-WRE) ka itilize plis toujou pou ede nan finansman pwoteksyon tout fèm yo.
------	--

1403	Eksplòre kijan lòt pwogram leta ka itilize plis toujou pou ede nan finansman pwoteksyon tout fèm yo.
------	--

Ki kote mwen ka aprann plis?

- Inisyativ Tè Rezilyan- www.mass.gov/info-details/resilient-lands#the-resilient-lands-initiative- epi www.mass.gov/doc/the-resilient-lands-initiative-2023/download
- Pwogram APR - www.mass.gov/info-details/apr-program-objectives-benefits

Pwen Enpòtan 6 – Pwogram Lisans Tè Leta ak Minisipal yo

Tèks konplè – Evalue tout tè ki egziste deja, ki nan men piblik la, pou detèmine si li apwopriye pou agrikilti epi mete plis tè sa a disponib pou agrikilti (Aksyon II.A.1) epi Ranfòse pwogram lisans tè leta a (Aksyon II.A.2)

Nan ki objektif ak estrateji sa kontribye?

- Objektif II: Ogmante aksè a tè agrikòl.
- Estrateji II.A: Mete plis tè disponib pou agrikilti.

Poukisa sa enpòtan?

Lisans tè yo se yon mekanis itil, ki pa koute chèn pou kiltivatè yo jwenn aksè a tè. Pwogram Lisans Tè Agrikòl ki Posede pa Leta a mete tè agrikòl ki posede pa piblik la disponib pou kiltivatè yo ak lòt moun atravè lisans agrikòl. Kounye a gen anviwon 1,000 akr ki disponib pou lisans atravè pwogram sa a.

Ki diferans ant lisans ak lokasyon?

Yon lisans se yon dwa ki pa eksklizif pou itilize pwopriyete a pou yon objektif patikilye, alòske yon lokasyon se yon dwa eksklizif pou itilize pwopriyete a pou tout objektif eksepte sa ki eskli pa akò a[1]. Lokasyon yo ka dire pi lontan pase lisans yo, sa ki pèmèt plis envestisman kapital. Gouvènman leta ak lokal yo jeneralman bay lisans. Òganizasyon pwoteksyon tè yo, òganizasyon san bi likratif ak pwopriyete tè prive yo ka lwe tè agrikòl.

Ki kote mwen ka aprann plis?

Pwogram Lisans Tè Agrikòl ki Posede pa Leta

www.mass.gov/farmlandlicensing

Ki travay enpòtan k ap fèt, oswa ki pral fèt byento?

Aksyon II.A.2 - Ranfòse pwogram lisans tè leta a

1174	Rafine kritè ki bay priyorite aplikasyon ki soti nan kiltivatè BIPOC, kiltivatè ki fèk kòmanse, ak kiltivatè ki istorikman sou-sèvi pou pwogram lisans tè agrikòl leta yo.
1175	Mete ajou pwosesis aplikasyon an pou pran an konsiderasyon plan pou vann nan mache lokal yo, pratik jesyon tè, ak lòt faktè.
1176	Finanse devlopman enfrastrikti pou sipòte agrikilti sou tè ki nan men piblik la (pa egzanp, irigasyon, tinèl elve, elatriye).
1178	Sipòte enkibatè fèm ak kiltivatè aspiran ak kiltivatè ki fèk kòmanse atravè pwogram lisans tè leta a.
1179	Konekte moun ki gen lisans yo ak sèvis ak òganizasyon sipò, tankou Buy Locals, UMass Extension, NRCS, founisè asistans teknik pou planifikasyon biznis ak siksesyon, pretè, ak lòt ankò.
1180	Pi byen kontwole pwopriyete ki anba pwogram nan pou pèfòmans ak kondisyon fizik.

Aksyon II.A.1 – Evalue tout tè ki egziste deja, ki nan men piblik la, pou detèmine si li apwopriye pou agrikilti epi mete plis ladan li

1157	Travay ak ajans ak depatman leta yo, ak minisipalite yo pou idantifye epi pibliye yon lis tout tè ki posede pa piblik la ki swa nan pwodiksyon agrikòl kounye a oswa ki apwopriye pou pwodiksyon agrikòl. Konsidere chak pawo pou enkli li nan pwogram lisans tè agrikòl la.
------	--

Pwen Enpòtan 7 – Elaji Edikasyon ak Asistans Teknik sou Transfè ak Siksesyon Tè Agrikòl

Tèks konplè – Sipòte epi elaji edikasyon ak asistans teknik endividyèl sou transfè tè agrikòl ak siksesyon tè agrikòl (II.B.1)

Nan ki objektif ak estrateji sa kontribye?

- Objektif II: Ogmante aksè a tè agrikòl.
- Estrateji II.B. Sipòte transfè ak siksesyon fèm nan fason ki amelyore aksè a tè agrikòl.

Poukisa sa enpòtan?

Planifikasyon siksesyon fèm alè se yon etap enpòtan pou asire ke tè agrikòl rete nan agrikilti aktif pandan fèmme ki egziste a pase biznis li ak tè li bay pwochen jenerasyon kiltivatè yo. Nan Massachusetts apati 2022, 40% nan pwodiktè yo te gen plis pase 65 an[1], kidonk gwo kantite tè agrikòl ak biznis agrikòl yo pral sibi chanjman nan de pwochen deseni yo.

Ki diferans ant planifikasyon transfè, eritaj, ak siksesyon?

Gen plizyè fason diferan pou defini tè sa yo epi pafwa yo itilize youn pou lòt e mal.

Yon plan transfè fèm ka gen ladan planifikasyon eritaj ak travay planifikasyon siksesyon biznis pou pwopriyetè (yo) tè agrikòl ak biznis agrikòl yo reyalize objektif plan transfè fèm yo. Si planifikasyon eritaj fè pati yon plan transfè fèm, se responsablite pwopriyetè (yo) tè agrikòl ak biznis agrikòl la pou jwenn dokiman planifikasyon eritaj ki nesèsè yo, sa ki tipikman mande redaksyon testaman ak/oswa trust pa pwofesyonèl kalifye nan planifikasyon eritaj.

Èske ou genyen lòt pati tèks la ou ta renmen m tradui?

1203	Divilge enfòmasyon bay kiltivatè yo sou modèl planifikasyon transfè, etid ka, ak pi bon pratik.
1205	Mete aktivite pwomosyon pou pwopriyetè tè ki kiltivatè ak sa ki pa kiltivatè konsènan estrateji transfè tè agrikòl kòm yon pati nan jesyon Pwogram APR la.
1206	Mete planifikasyon transfè oswa tranzisyon fèm nan planifikasyon biznis fèm, fòmasyon, ak pwomosyon nan tout etap sik lavi biznis fèm nan.
1208	Ogmante konsyantizasyon ak pwomosyon zouti pou konekte ak lisansye tè agrikòl tankou New England Farmland Finder.
1209	Rann finansman disponib pou sipòte kiltivatè yo nan devlope plan transfè, ak sipò pou swivi.

Ki kote mwen ka aprann plis?

- Resous Planifikasyon Transfè Fèm <https://landforgood.org/resource/group/transferring-a-farm/>
- Jwenn tè agrikòl nan New England <https://newenglandfarmlandfinder.org/>
- Planifikasyon Transfè Fèm nan Massachusetts
- www.mass.gov/doc/farm-succession-planning-brochure/download
- Farm-Pass: Pwogram Asistans pou Planifikasyon Transfè Fèm- www.mass.gov/info-details/agricultural-business-training-program-abtp

Pwen Enpòtan 8 – Ogmante Itilizasyon Tè Piblik pa Kiltivatè Istorikman Sou-sèvi yo

Tèks konplè – Ogmante aksè a tè piblik pou agrikilti, pandan y ap bay priyorite Kiltivatè Istorikman Sou-sèvi yo (Aksyon II.C.2)

Nan ki objektif ak estrateji sa kontribye?

- Objektif II: Ogmante aksè a tè agrikòl.
- Estrateji II.C: Bay priyorite aksè ogmante pou kiltivatè BIPOC ak kiltivatè istorikman sou-sèvi nan tout pwogram ak politik aksè a tè agrikòl.

Poukisa sa enpòtan?

Kiltivatè istorikman sou-sèvi yo, ki gen ladan moun sosyalman defavorize, veteran, moun ki gen resous limite, kiltivatè ki fèk kòmanse, ak Nasyon ak Antite Tribal, kiltivatè Endijèn, souvan fè fas a defi disproporsyone, ki gen ladan inegalite depi lontan nan pwopriyete tè, pèt tè, ak aksè a resous finansye. Aksè a tè agrikòl, ak benefis ki asosye ak agrikilti, dwe distribye yon fason ekitab pami tout kiltivatè.

Ki travay enpòtan k ap fèt, oswa ki pral fèt byento?

1230	Fè pwomosyon nan kominote istorikman sou-sèvi yo pou diskite sou opòtinite aksè a tè ak mezi yo pran pou remèd enjistis ak inegalite pase yo.
1231	Travay ak òganizasyon san bi likratif ak gwoup kominotè ki konsantrè sou ekite ak divèsite pou ranfòse ak elaji pwomosyon.
1232	Rafine kritè ak yon pwosesis aplikasyon ak rapò transparan ak jere/ekitab.
1233	Kreye ak rann materyèl aksesib ki adrese baryè langaj ak lòt pwoblèm aksè.

1234	Bay asistans teknik (TA) bay aplikan yo nan ranpli aplikasyon pwogram yo atravè òganizasyon san bi likratif ak lòt òganizasyon TA.
1235	Fè pwomosyon laj ak estratejik pou tout Demann pou Repons (RFR), kowòdone ak òganizasyon k ap sèvi ak ki baze nan kominote istorikman sou-sèvi yo.

Ki kote mwen ka aprann plis?

- Pwogram Lisans Tè Agrikòl ki Posede pa Leta
www.mass.gov/farmlandlicensing
- Biwo Jistis ak Ekite Anviwònmantral
MDARwww.mass.gov/orgs/office-of-environmental-justice-equity-oeje

Pwen Enpòtan 9 – Aksè Kiltivatè yo a Sibvansyon ak Finansman

Tèks konplè – Rann li pi fasil pou kiltivatè yo chache epi jwenn sibvansyon ak finansman (Aksyon III.A.3)

Nan ki objektif ak estrateji sa kontribye?

- Objektif III: Sipòte ak amelyore viabilite fèm ak tè agrikòl
- Estrateji III.A: Asire ke lwa, règleman, pwogram, ak envestisman sipòte viabilite fèm.

Poukisa sa enpòtan?

Menmsi gen anpil pwogram sibvansyon ki disponib pou kiltivatè yo nan ajans piblik ak òganizasyon prive, gen kèk ki ka rankontre baryè nan pwosesis aplikasyon an. Konprann, rekonèt, ak redwi baryè sa yo nesesè pou pèmèt plis kiltivatè jwenn aksè a resous sa yo.

Ki travay enpòtan k ap fèt, oswa ki pral fèt byento?

1262	Bay plis asistans teknik pou ede kiltivatè yo nan konpile aplikasyon sibvansyon epi ogmante enterè nan sibvansyon pami yon pi laj ranje kiltivatè.
1268	Afimativman ankouraje ekite rasyal nan pwogram sibvansyon yo lè yo swiv done demografik aplikan ak benefisyè yo. Pibliye rapò sou pwogrè regilyèman.
1270	Fè dat limit sibvansyon pwogram pou kiltivatè yo koyenside ak peryòd ki mwens okipe nan sezon kilti a pou kiltivatè yo.

Ki kote mwen ka aprann plis?

- Sibvansyon MDAR www.mass.gov/guides/agricultural-grants-and-financial-assistance-programs
- Anpil lòt patnè bay sibvansyon tou

- Biwo Jistis ak Ekite Anviwònmanal MDAR www.mass.gov/orgs/office-of-environmental-justice-equity-oeje
- Resous pou Kiltivatè ak Pwodiktè Istorikman Sou-sèvi - www.mass.gov/info-details/resources-for-historically-underserved-farmers-and-producers
- Lis Asistans pou Redaksyon Demann Sibvansyon Agrikòl MDAR www.mass.gov/info-details/agricultural-grant-writing-assistance-list

Pwen Enpòtan 10 – Elve Vwa Kiltivatè BIPOC ak Lòt Kiltivatè Istorikman Sou-sèvi nan Aplikasyon

Tèks konplè – Asire aplikasyon plan an enplike yon gwoup divès kiltivatè, avèk yon anfas patikilye sou Kiltivatè Istorikman Sou-sèvi yo ak òganizasyon ki reprezante yo. (Aksyon All.A.2)

Nan ki objektif ak estrateji sa kontribye?

- Tout twa objektif yo (Pwoteksyon, Aksè, ak Viabilite)
- Estrateji All.A: Aplike Plan Aksyon pou Tè Agrikòl Massachusetts la. Why is this important?

Poukisa sa enpòtan?

Kiltivatè BIPOC ak lòt kiltivatè istorikman sou-sèvi yo fè fas a defi disproporsyone nan agrikilti e souvan yo te eskli nan planifikasyon ak aplikasyon chanjman. Tout vwa kiltivatè yo ta dwe ankouraje pou enfòme pwochen etap yo pou aplikasyon Plan Aksyon pou Tè Agrikòl la.

What notable tasks are being worked on, or will be soon?

1378	<i>Sipòte òganizasyon, angajman, ak patisipasyon nan aplikasyon an pa kiltivatè BIPOC ak lòt kiltivatè istorikman sou-sèvi ak òganizasyon ki reprezante yo e ki dirije pa yo.</i>
1379	Eksplòre yon metòd pou remèt ekspè nan domèn yo ak moun pou patisipasyon yo nan MFAP ak lòt pwojè MDAR yo.
1413	Rafine langaj seksyon ki gen rapò ak aksè BIPOC.

Gade tou Pwen [Enpòtan 8](#) pou lòt travay ki gen rapò ak ekite.

Ki kote mwen ka aprann plis?

- Estrateji Jistis Anviwònmanal
EEA www.mass.gov/doc/february-2024-environmental-justice-strategy-english/download

- Biwo Jistis ak Ekite Anviwònmanal
MDAR www.mass.gov/orgs/office-of-environmental-justice-equity-oeje

Lòt Aksyon ak Pwochen Etap

Pwen enpòtan yo dekri pi wo yo pa sèlman aksyon ak travay k ap fèt nan 2024 ak 2025. Tanpri vizite matris aplikasyon an pou estati tout aksyon ak travay (Gade Apendis C pou plis enfòmasyon).

Gen bezwen pou pran desizyon avèk sajès pou aksyon ak travay yo ka avanse nan yon delè rezonab, konsidere faktè sa yo:

- Kapasite pèsònèl ak patnè ki enplike nan aplikasyon an
- Pwochen etap klè pou aplikasyon an
- Enpak potansyèl travay la yon fwa li fini
- Opòtinite ki ka ankouraje aplikasyon an
- Defi ki ka anpeche aplikasyon an
- Ak lòt faktè

Ki pwen enpòtan ki ta ka ajoute?

Nenpòt aksyon oswa travay ki soti nan Plan Aksyon pou Tè Agrikòl 2023 la ka ajoute nan lis pwen enpòtan yo.

Nan 2025, n ap chèche opinyon sou ki aksyon ak travay patnè yo ta ka kòmanse nan fen 2025/kòmansman 2026. Sa a pral fòme pa konvèsasyon ak patnè ak moun ki enterese nan reyinyon ak evènman yo.

Kijan mwen ka aprann sou reyinyon ak evènman yo?

MDAR pral òganize kèk reyinyon konsantre sou Plan Aksyon pou Tè Agrikòl la nan mwa k ap vini yo. Envitasyon yo pral pataje atravè lis imel, bilten Plan an ak paj wèb Plan Aksyon pou Tè Agrikòl la.

Osi lwen ke posib, Katharine ap patisipe nan reyinyon ak rasanbleman patnè ak moun ki enterese atravè eta a. Sa gen ladan reyinyon komite yo, rasanbleman enfòmèl, ak reyinyon anyèl divès

gwoup. Tanpri kontakte nou si ou gen yon reyinyon ou ta renmen Katharine patisipe.

Bilten Imel

Nou ap mete ajou lis kontak nou yo pou Plan an pandan n ap antre nan faz aplikasyon an. Yon bilten ap pibliye pou pataje plis enfòmasyon sou Plan an ak opòtinite pou patisipe nan aplikasyon an.

Tanpri voye yon imel bay Katharine pou fè l konnen enterè ou – Katharine.S.Otto@mass.gov

Ki kote mwen ka aprann plis?

Yon bibliyotèk resous ap konstwi sou paj wèb Plan Aksyon pou Tè Agrikòl la – resous jeneral, ansanm ak sa yo ki pou odyans patikilye ak sou sijè espesifik. www.mass.gov/farmland-action-plan

Apendis A – Abreviyasyon

ACEP: Pwogram Dwa Pòtaj Konsèvasyon Agrikòl

AFT: American Farmland Trust

ALE: Dwa Pòtaj Tè Agrikòl

APR: Restriksyon pou Prezèvasyon Agrikòl

BIPOC: Nwa, Endijèn, ak Moun Koulè

CR: Restriksyon Konsèvasyon

CPA: Lwa sou Prezèvasyon Kominotè

EEA: Biwo Egzekitif pou Zafè Enèji ak Anviwònman

FLI: Tè Agrikòl ki Gen Enpòtans Lokal

HUF: Kiltivatè Istorikman Sou-sèvi

MDAR: Depatman Resous Agrikòl Massachusetts

MFAP: Plan Aksyon pou Tè Agrikòl Massachusetts

NRCS: Sèvis Konsèvasyon Resous Natirèl

NWL: Tè Natirèl ak Tè k ap Travay

OPAV: Opsyon pou Achte nan Valè Agrikòl

RLI: Inisyativ Tè Rezilyan

ROFR: Dwa Premye Refi

RPA: Ajans Planifikasyon Rejyonal

USDA: Depatman Agrikilti Etazini

WRE: Dwa Pòtaj Rezèv Marekaj

Apendis B – Abreviyasyon

Pou plis definisyon, gade Plan Aksyon pou Tè Agrikòl la.

Kiltivatè K ap Kòmanse³: Moun ki opere yon fèm oswa yon ranch pou dis ane oswa mwens.

Kiltivatè Istorikman Sou-sèvi⁴ gen ladan gwoup sa yo dapre USDA:

- Kiltivatè Sosyalman Defavorize
- Kiltivatè Veteran
- Kiltivatè ki gen Resous Limite
- Kiltivatè K ap Kòmanse

Kiltivatè ki gen Resous Limite⁵: Moun ki gen resous finansye limite epi ki rankontre defi nan aksè a tè, kapital, ak lòt resous ki nesèsè pou agrikilti.

Kiltivatè Sosyalman Defavorize⁶: Moun ki fè pati gwoup ki te sibi prejije rasyal oswa etnik. Sa gen ladan Afriken Ameriken, Ameriken Endyen, Natif Natal Alaska, Azyatik, Ispanik, ak Moun Zile Pasifik yo.

Kiltivatè Veteran⁷: Moun ki te sèvi nan Fòs Lame Etazini epi ki pa opere yon fèm pou plis pase dis ane.

Planifikasyon ak pwoteksyon fèm antye a chache pwoteje tè agrikòl epi li ka gen ladan tou lojman fanmi fèmye ak travayè fèm, enfrastrikti, bwa, abita bèt sovaj, ak lòt itilizasyon.

Apendis C – Abreviyasyon

Ki kalite eleman ki genyen nan matris la?

Apati ete 2024, gen plis pase 400 eleman nan matris la, ki reprezante eleman ki soti nan Plan Aksyon pou Tè Agrikòl la. Matris la gen kat kalite eleman:

- **Objektif** – Deklarasyon jeneral sou sa Plan an espere reyalize. Gen twa objektif. Gen kèk eleman ki adrese plizyè objektif.
- **Estrateji** – Klarifye ki aspè nan chak objektif yo pral adrese. Gen 12 estrateji ak yon sèl ki gen rapò ak aplikasyon.
- **Aksyon** – Dirije kijan chak estrateji pral aplike. Gen plis pase 60 aksyon.
- **Travay** – Aktivite espesifik yo pwopoze pou aplike aksyon an. Gen plis pase 340 travay. (Sa a se yon konbinezon objektif aplikasyon ak travay ki soti nan MFAP la.)

Ki sa ki nimewo ID a?

Nan Plan an, chak eleman te gen yon nimewo ID ki te sòti nan kote li te nich. Pa egzanp, I.A.7.g.a

Chak eleman nan matris aplikasyon an te asiyen yon nimewo ID inik 4 chif. Nimewo sa a inik pou chak eleman pou aplikasyon an ka swiv sou tan.

Menm jan ak Plan an, matris la kontinye fè referans ak Objektif, Estrateji, ak Aksyon pa nimewo ID. Travay yo refere sèlman pa nimewo ID 4 chif yo. Gen yon kolòn ki prezève ID Plan an pou referans.

- Nan kèk ka, yon eleman ka divize an plis pase yon travay – lè sa a, yo asiyen yon nouvo ID a youn nan yo epi yo ajoute yon nòt

sou relasyon ant de eleman yo. Sa ka rive si eleman orijinal la te gen plis pase yon travay ki gen etap aplikasyon diferan.

- Nan kèk ka, de oswa plis eleman ka konbine an youn, lè sa a youn nan ID yo sispann epi yo ajoute yon nòt.
- Avèk tan, nouvo eleman ka ajoute (sitou travay!) pandan aplikasyon ap pwogrese epi yo idantifye nouvo travay. Yo asiyen yon nouvo nimewo ID. Who are the partners in the matrix?

Pou senplifye matris la, sof si yon òganizasyon espesifik enplike kòm patnè, matris la idantifye patnè yo selon fonksyon yo bay – tankou òganizasyon pwoteksyon tè (land trust), ajans planifikasyon rejyonal, òganizasyon enkibatè, òganizasyon Achte Lokal (Buy Local), elatriye.

Konsèy pou eksplòre fèy kalkil matris la

Matris la se yon fèy kalkil ou ka fè rechèch ladan l.

Where possible we have included keywords to help find areas which are similar. This includes 2-3 word summaries for all strategies and actions. It also includes the partners listed by function so, for example, if you are interested in policy related things, you may want to search for “Policy” in the “Lead implementer” and “Potential other implementers” columns.

Nou mete mo kle kote sa posib pou ede w jwenn zòn ki sanble. Sa gen ladan rezime 2-3 mo pou tout estrateji ak aksyon. Li gen ladan tou patnè yo ki lisye pa fonksyon, kidonk, pa egzanp, si w enterese nan bagay ki gen rapò ak politik, ou ka chèche "Politik" nan kolòn "Moun k ap aplike prensipal" ak "Lòt moun k ap aplike potansyèl".